

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 23.040.40; 23.040.10

Květen 2008

Trubky, tvarovky a příslušenství z tvárné litiny a jejich spojování pro kanalizační potrubí - Požadavky a metody zkoušení	ČSN EN 598 13 8101
---	------------------------------

Ductile iron pipes, fittings, accessories and their joints for sewerage applications - Requirements and test methods

Tuyaux, raccords et accessoires en fonte ductile et leurs assemblages pour l'assainissement -
Prescriptions
et méthodes d'essai

Rohre, Formstücke, Zubehörteile aus duktilem Gusseisen und ihre Verbindungen für die Abwasser-
Entsorgung -
Anforderungen und Prüfverfahren

Tato norma je českou verzí evropské normy EN 598:2007. Překlad byl zajištěn Českým normalizačním institutem. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN 598:2007. It was translated by Czech Standards Institute. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN EN 598 (13 8101) z července 1996.

Strana 2

Národní předmluva

Informace o citovaných normativních dokumentech

EN 196-1 zavedena v ČSN EN 196-1 (72 2100) Metody zkoušení cementu - Část 1: Stanovení pevnosti

EN 545 zavedena v ČSN EN 545 (13 2070) Trubky, tvarovky a příslušenství z tvárné litiny a jejich spojování pro vodovodní potrubí - Požadavky a zkušební metody

EN 681-1 zavedena v ČSN EN 681-1 (63 3002) Elastomerní těsnění - Požadavky na materiál pro těsnění spojů trubek používaných pro dodávku vody a odpady - Část 1: Pryž

EN 1092-2 zavedena v ČSN EN 1092-2 (13 1170) Příruby a přírubové spoje - Kruhové příruby pro trubky, armatury, tvarovky a příslušenství s označením PN - Část 2: Příruby z litiny

EN 10002-1 zavedena v ČSN EN 10002-1 (42 0310) Kovové materiály - Zkoušení tahem - Část 1: Zkušební metoda za okolní teploty

EN 14901 zavedena v ČSN EN 14901 (13 2080) Potrubí z tvárné litiny, tvarovky a příslušenství - Epoxidový povlak tvarovek a příslušenství z tvárné litiny (pro těžký provoz) - Požadavky a zkušební metody

EN ISO 4016 zavedena v ČSN EN ISO 4016 (02 1301) ©rouby se šestihrannou hlavou - Výrobní třída C

EN ISO 4034 zavedena v ČSN EN ISO 4034 (02 1601) ©estihranné matice - Výrobní třída C

EN ISO 6506-1 zavedena v ČSN EN ISO 6506-1 (42 0359) Kovové materiály - Zkouška tvrdosti podle Brinella -
Část 1: Zkušební metoda

EN ISO 9001:2000 zavedena v ČSN EN ISO 9001:2002 (01 0321) Systémy managementu jakosti -
Požadavky

EN ISO 7091 zavedena v ČSN EN ISO 7091 (02 1721) Ploché kruhové podložky - Běžná řada - Výrobní třída C

Citované a souvisící předpisy

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 89/106/EEC z 21. prosince 1988, o sblížení právních předpisů členských států týkajících se požadavků na stavební výrobky označované CE. V České republice je tato směrnice zavedena nařízením vlády č. 251/2003 Sb. a nařízením vlády č. 128/2004 Sb., kterými se stanoví technické požadavky na stavební výrobky označované CE, v platném znění.

Vypracování normy

Zpracovatel: Chevess Engineering, s.r.o. Brno, IČ 26883473; Ing. Milan Slavík, Ing. Jan Dania

Technická normalizační komise: TNK 49 - Průmyslové potrubí a potrubní součásti

Pracovník Českého normalizačního institutu: Markéta Kuntová

Strana 3

EVROPSKÁ NORMA EUROPEAN STANDARD NORME EUROPÉENNE EUROPÄISCHE NORM	EN 598 Říjen 2007
---	--------------------------

ICS 23.040.40; 23.040.10
598:1994

Nahrazuje EN

Trubky, tvarovky a příslušenství z tvárné litiny a jejich spojování
pro kanalizační potrubí - Požadavky a metody zkoušení
Ductile iron pipes, fittings, accessories and their joints for sewerage applications -
Requirements and test methods

Tuyaux, raccords et accessoires en fonte ductile et leurs assemblages pour l'assainissement -
Prescriptions et méthodes d'essai

Rohre, Formstücke, Zubehörteile aus duktilem Gusseisen und ihre Verbindungen
für die Abwasser-Entsorgung - Anforderungen
und Prüfverfahren

Tato evropská norma byla schválena CEN 2007-08-11.

Členové CEN jsou povinni splnit Vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se musí této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací dát status národní normy.
Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédsko a Švýcarska.

CEN

Evropský výbor pro normalizaci

European Committee for Standardization

Comité Européen de Normalisation

Europäisches Komitee für Normung

Řídicí centrum: rue de Stassart 36, B-1050 Brusel

© 2007 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a jakýmikoli prostředky

Ref. č. EN 598:2007 E

jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Strana 4

Obsah

Strana

Předmluva

..... 7

1 Předmět
normy

.. 8

2 Citované normativní
dokumenty..... 8

3 Termíny a
definice

9

4 Technické
požadavky

12

4.1

Všeobecně

..... 12

4.2 Požadavky na
rozměry

13

4.3 Charakteristiky
materiálů..... 15

4.4 Povrchová úprava a vyložení

trubek.....	16
4.5 Povlaky tvarovek a příslušenství.....	18
4.6 Značení trubek a tvarovek.....	18
4.7 Těsnost.....	18
5 Požadavky na provedení.....	19
5.1 Všeobecně.....	19
5.2 Podélný ohyb trubek.....	20
5.3 Prstencová tuhost trubek.....	20
5.4 Netěsnost částí gravitačního potrubí.....	20
5.5 Netěsnost ohebných spojů.....	20
5.6 Přírubové spoje.....	22
5.7 Trubky se závitovými nebo přivařovacími přírubami.....	22
5.8 Chemická odolnost proti odpadní vodě.....	22
5.9 Odolnost proti otěru.....	22
5.10 Pevnost vyložení cementovou maltou.....	23

6	Zkušební metody	23
6.1	Rozměry trubek	23
6.2	Přímost trubek	.. 23
6.3	Zkouška tahem	23
6.4	Zkouška tvrdosti podle Brinella	25
6.5	Dílenské zkoušky těsnosti trubek a tvarovek pro potrubí s kladným tlakem	25
6.6	Dílenské zkoušky těsnosti trubek a tvarovek pro potrubí se záporným tlakem	25
6.7	Hmotnost vrstvy pozinkování	25
6.8	Tloušťka natřeného povlaku	26
6.9	Tloušťka vyložení cementovou maltou	26
7	Provádění zkušebních metod	26
7.1	Pevnost v tlaku vyložení cementovou maltou	26
7.2	Podélný ohyb trubek	26
7.3	Prstencová tuhost trubek	27
7.4	Těsnost částí pro potrubí pracující se	

samospádem.....	30
7.5 Těsnost pružných spojů při kladném vnitřním tlaku.....	30
7.6 Těsnost pružných spojů při záporném vnitřním tlaku.....	31
7.7 Těsnost násuvných pružných spojů při kladném vnějším tlaku.....	31
7.8 Těsnost pružných spojů při dynamickém vnitřním tlaku.....	32

Strana 5

Strana

7.9 Chemická odolnost proti odpadním vodám.....	32
7.10 Odolnost proti otěru	33
8 Tabulky rozměrů	34
8.1 Trubky s hrdlovými a hladkými konci.....	34
8.2 Tvarovky pro samospádová kanalizační potrubí.....	35
8.3 Tvarovky pro tlakové a vakuové stoky.....	36
9 Hodnocení shody	37
9.1 Všeobecně	37
9.2 Počáteční zkoušení typu.....	37

9.3 Řízení výroby v podniku (FPC).....	38
Příloha A (informativní) Dovolené tlaky u tlakových stok.....	41
Příloha B (informativní) Alternativní povlaky a oblast použití v závislosti na charakteristikách zemín.....	43
Příloha C (informativní) Rozsah použití ve vztahu k charakteristikám odpadních vod.....	45
Příloha D (informativní) Výpočtová metoda potrubí uložených v zemi, dovolená výška nadloží.....	46
Příloha E (informativní) Odolnost proti čištění tryskáním a prorůstání kořenů.....	49
Příloha ZA (informativní) Ustanovení této evropské normy vyjadřující základní požadavky nebo jiná ustanovení směrnice EU 51.....	50
Bibliografie	54
Tabulky	
Tabulka 1 - Mezní úchytky vnitřního průměru.....	14
Tabulka 2 - Normalizované délky trubek s hrdlovými a hladkými konci.....	14
Tabulka 3 - Vlastnosti pevnosti.....	15
Tabulka 4 - Tloušťky vyložení cementovou maltou.....	17
Tabulka 5 - Tlaky	19
Tabulka 6 - Skupiny DN pro provedení zkoušek.....	19
Tabulka 7 - Provedení zkoušek spojů.....	21
Tabulka 8 - Rozměry zkušební	

tyče.....	24
Tabulka 9 - Zkouška momenty ohybu.....	27
Tabulka 10 - Požadavky na zkoušku prstencové tuhosti.....	29
Tabulka 11 - Rozměry trubek.....	34
Tabulka 12 - Počet zkušebních vzorků pro počáteční zkoušení typu.....	38
Tabulka 13 - Minimální četnost zkoušení výrobků a hodnocení jako část FPC.....	39
Tabulka 14 - Maximální velikost výrobní dávky pro zkoušení pevnosti.....	40
Tabulka A.1 - Dovolené tlaky.....	42
Tabulka D.1 - Tlakové trubky	48
Tabulka D.2 - Trubky pro samospád.....	48
Tabulka ZA.1 - Příslušné články pro trubky, tvarovky a příslušenství z tvárné litiny a jejich spoje pro použití na kanalizaci	50
Tabulka ZA.2 - Systém prokazování shody.....	51
Tabulka ZA.3 - Stanovení hodnocení shody ukládaných systémem 4 pro trubky, tvarovky a příslušenství z tvárné litiny a jejich spojů pro použití na kanalizaci.....	51
Obrázky	
Obrázek 1 - Zkouška na podélný ohyb.....	27
Obrázek 2 - Zkouška prstencové	

tuhosti..... 28

Strana 6

Strana

Obrázek 3 - Zkouška těsnosti spojů (vnitřní tlak)..... 31

Obrázek 4 - Zkouška těsnosti spojů (vnější tlak)..... 31

Obrázek 5 - Zkouška chemické odolnosti..... 33

Obrázek 6 - Trubky s hrdlovými a hladkými konci..... 34

Obrázek 7 -
Objímky

..... 35

Obrázek 8 - Přípojky průlezů
..... 35

Obrázek 9 - Dvojité hrdlové oblouky..... 35

Obrázek 10 - Úhlové odbočky
..... 35

Obrázek 11 - Sedlové odbočky.....
36

Obrázek 12 - Kontrolní T-kusy.....
36

Obrázek 13 - Sifonové vstupy.....
36

Obrázek ZA.1 - Informativní příklad značení výrobků značkou CE..... 52

Obrázek ZA.2 - Informativní příklad průvodního dokladu..... 53

Předmluva

Tento dokument (EN 598:2007) byl vypracován technickou komisí CEN/TC 203 „Trubky, tvarovky a jejich příslušenství z tvárné litiny a jejich spoje“ jejíž sekretariát zajišťuje AFNOR.

Této evropské normě je nutno nejpozději do dubna 2008 dát status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do července 2009.

Tento dokument nahrazuje EN 598:1994.

Tento dokument byl vypracován na základě mandátu uděleného CEN Evropskou komisí a Evropským sdružením volného obchodu a podporuje základní požadavky směrnice EU na stavební výrobky (89/106/EEC).

Vztah ke směrnici EU na stavební výrobky je uveden v informativní příloze ZA, která je nedílnou součástí tohoto dokumentu.

Tato evropská norma je ve shodě s již stanovenými všeobecnými požadavky CEN/TC 165 týkajícími se oblasti kanalizace.

Příloha ZA obsahuje požadavky mandátu daným směrnicí EU na stavební výrobky (89/106/EEC). Pouze pokud jsou splněny požadavky stanovené v příloze ZA, může být provedeno značení CE.

Pro zdůvodnění shody s mandátem M/131 „Potrubí, nádrže a zařízení nepřicházející do styku s vodou pro lidskou spotřebu“ byla EN 598:1994 při revizi rozšířena o přílohu ZA (viz resoluce CEN/BT 113/1994 a CEN/BT 63/1996) a kapitolu 9 s hodnocením shody.

Podle Vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Irsko, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédsko a Švýcarsko.

1 Předmět normy

Tato evropská norma stanovuje požadavky a příslušné metody zkoušení použitelné na trubky, tvarovky a příslušenství z tvárné litiny a na jejich spoje pro zařízení, používané pro odvádění odpadních vod a splašků mimo stavby:

- pracující jako beztlaková (samospádová) nebo s tlakem případně podtlakem (viz tabulku 5);
- uložená pod zemí nebo nad zemí;

- sloužící k odvádění povrchových vod, znečištěné vody z domácností nebo určitých průmyslových odpadů buď z čističek nebo směšovačů.

Tato evropská norma se používá na trubky, tvarovky a příslušenství, které jsou:

- vyráběny s hrdlovými, přírubovými nebo hladkými spoji;
- běžně dodávány s vnějším a vnitřním povlakem;
- vhodné pro plynoucí tekutinu při teplotách mezi 0 °C s vyloučením mrazu a 45 °C pro DN ≤ 200 nebo 35 °C pro DN > 200 v souladu s EN 476;
- a nejsou určeny pro použití v prostorách, ve kterých platí předpisy vztahující se na působení ohně.

POZNÁMKA 1 Předem se nevylučují zvláštní opatření na výrobky použité při vyšších teplotách.

Tato evropská norma platí pro trubky, tvarovky a příslušenství odlévané libovolným způsobem nebo vyráběné z odlitků, jejich spojováním odpovídajícím způsobem v rozsahu jmenovitých světlostí od DN 80 do DN 2 000 včetně.

Tato evropská norma stanovuje požadavky na materiály, rozměry a mezní úchytky, mechanické vlastnosti a normalizované povlaky trubek a tvarovek z tvárné litiny. Rovněž uvádí provedení požadavků na všechny části včetně spojů. Navrhování spojů a tvary těsnění jsou mimo rámec této evropské normy.

POZNÁMKA 2 Všechny tlaky, které jsou uváděny v této evropské normě jsou relativními tlaky, vyjádřenými v bar (100 kPa = 1 bar).

-- Vynechaný text --